

mezioborová integrace výuky zaměřená na rostlinnou biochemii a fytopatologii

CZ.1.07/2.2.00/28.0171

Biotechnologie

2. Fermentační biotechnologie – etanolové kvašení

Výroba vína

Marek Petřivalský

Katedra biochemie PŘF UP

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výroba vína

NEJSTARŠÍ PÍSEMNÉ ZMÍNKY ...

Noe – první výrobce a konzument ...

"Noe pak obíraje se zemi, začal dělati vinice". (1 Mojžíšova 9, 20)

Kananejský hrozen jako symbol hojnosti země zaslíbené ...

„Potom přišli až do údolí Eškol, a tu uřezali ratolest s hroznem jedním jahodek plným a nesli jej na sochoře dva.“ (4M 13, 24)

- v bibli celkem 648 výrazů týkajících se vína či vinné révy

Nejčastější zobrazení sv. Václava:

- s podkasanou suknicí šlape v kádi hrozny

Trocha historie ...

- písmo Sumerů: list vinné révy = znak pro život
- antické Řecko, Řím: „*In vino veritas*“
- Čechy: pěstování známo cca 2000 let
rozšíření - **Karel IV.**

Dnes:

- nejvýznamnější

Evropa: Španělsko, Francie, Itálie

zámoří: Argentina, Austrálie, Chile, USA

Kanada – ledová vína

Vinařství ...

- potravinářské výrobní odvětví zabývající se **zpracováním vinné révy (Vitis vinifera) na révová neboli hroznová vína a na vedlejší výrobky**

Vinohradnictví ...

- zabývá se **pěstováním stolních odrůd révy vinné, určených k přímé spotřebě, a moštových odrůd révy vinné, určených k výrobě hroznových vín.**

Moštové odrůdy vinné révy

1) odrůdy určené pro výrobu bílých vín

(s bílými (světle žlutozelenými), růžovými nebo červenými hrozny)

Aurelius, Děvín Chardonnay, Irsay Oliver,
Muškát moravský, Muškát Ottonel, Muller-Thurgau,
Neuburské, **Pálava**, Rulandské bílé, Rulandské šedé,
Ryzlink rýnský, Ryzlink vlašský, Sauvignon,
Sylvánské zelené, Tramín červený, Veltlínské červené rané, Veltlínské zelené

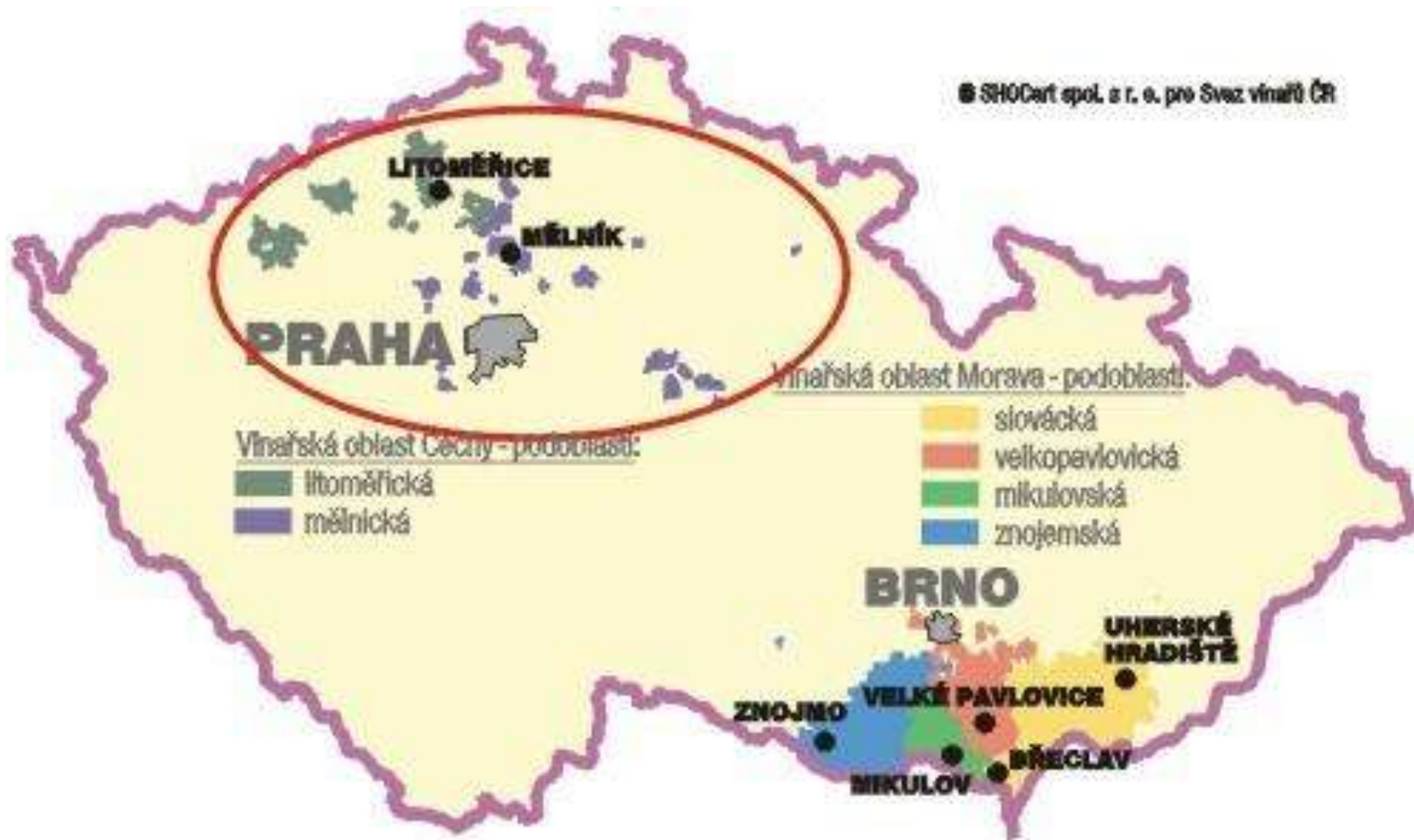
2) odrůdy určené pro výrobu červených vín

(s modrou barvou hroznů)

Alibernet, André, Cabernet Sauvignon, Frankovka,
Modrý Portugal, **Neronet**, Rulandské modré,
Svatovavřínecké, Zweigelttrabe

Vinařské regiony ČR

KATEGORIE VÍNA (současná legislativa v ČR):

- dle cukernatosti výchozího moštu:

A) révové víno **stolní** (do 8,5% alk.)

B) révové víno **jakostní**

C) révové **víno s přívlastkem** (*predikátní*)

nejméně 90% označené odrůdy

- přesné označení vinařské oblasti a obce

*„Odrůda je matkou
vína, půda a poloha jsou
otcem vína a ročník je
jeho osudem“.*

Francouzské přísloví

kabinet – min. 19° cukernatosti

pozdní sběr - min. 21° cukernatosti

výběr z hroznů - min. 24° cukernatosti

výběr z bobulí - výběr z jednotlivých zralých bobulí

ledové víno - zmrzlé hroznů sbírány při max.teplotě -8°C

slámové víno – vysychání na slámě nebo rákosu

barrique – zrání po určitou dobu v dubových sudech

kvašeno v láhvi – označení šumivých vín

HROZEN

- skládá se z bobule a třapiny

Třapina – nepříznivý vliv látek zejména z nevyzrálých hroznů - mohou se vyluhovat během kvašení (tanin, dřevité látky, třísloviny, organické kyseliny apod.)

Bobule:

1) slupka – barviva, třísloviny, cukry, org.kyseliny

2) dužnina – cukry a org.kyseliny (vinná, jablečná)

obsah závislý na odrůdě, ročníku, půdě, poloze a zralosti

3) semena – oleje, třísloviny, hořké látky
nutno omezit rozdrcení semen

Příprava rmutu a moštu

Skizeň – po dosažení požadované cukernatosti za teplého počasí
zjištění cukernatosti – moštoměry
jednotka °NM (normovaný moštoměr) nebo °KMW

Mletí – oddělení třapin od bobulí bez jejich rozmačkání
- narušení bobulí bez narušení semen
- nejkvalitněji „nožně“

Příprava rmutu a moštu

Rmut - před lisováním se rmut může scedit (snížení objemu)
tzv. samotok = nejkvalitnější podíl moštu bez tříslovin
- naležení 6-12 hod (některé odrůdy – uvolnění moštu)

výroba červených vín = rmut se nechá nakvasit 1-4 dny
také u bílých aromatických, muškátových a kořeněných
moderní technologie – kontinuál. nakvašování pod CO_2
+ **ošetřením rmutu pektolytickými enzymy**

- * usnadnění lisování a zvýšení výtěžnosti moštu
- * zlepšení filtrovatelnosti vína

Lisování – pneumatické nebo šroubovací lisy

Aktuální technologie úpravy moštů

ODKALOVÁNÍ (čiření, *collage*)

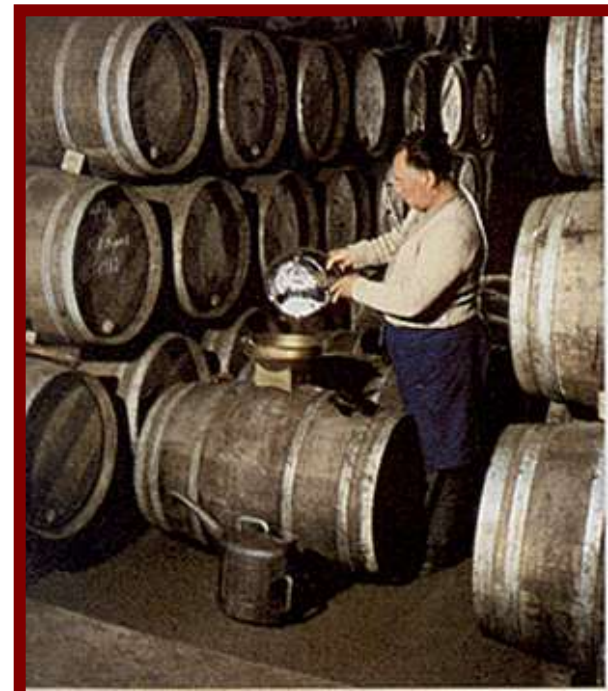
- cíl:**
- * odstranění mechanické nečistoty
  - * odstranění zbytků ochranných chem. přípravků
(negativní vliv na kvašení a kvalitu vína)
  - * odstranění nežádoucích enzymů (fenoloxigenasy ap.)

provedení:

- 1) čerstvým moštem do silně zasyřené sudů
- 2) sedimentace v chladném prostředí
- 3) stažení čirého moštu do jiného sudu
- 4) úprava sulfitovými kvasinkami
- 5) odstředění zbylých kalů

Čiřidla:

- vaječné bílky (našlehané, 4-8/sud)
- bentonit
- želatina

Aktuální technologie úpravy moštů

ÚPRAVA CUKERNATOSTI A OBSAHU KYSELIN

cíl: vytvoření harmonického poměru cukrů a kyselin
optim. poměr 20-25 °NM na 6-10% kyselin

1) Zvýšení cukernatosti = docukřením rafinovaným řepným cukrem nebo zahuštěným moštem

2) Odkyselení

- a) **vysrážení kyseliny vinné** vápencem
- b) biologické **odbourání kyseliny jablečné**
- c) technologické úpravy – častější promíchávání moštu s kvasnicemi a delší ležení vína na kvasnicích
- d) **scelování** – míchání více a méně kyselých moštů

3) Okyselení – u ročníků chudých na kyseliny

Aktuální technologie úpravy moštů

SÍŘENÍ MOŠTŮ

- cíl:**
- 1) vytvoření redukčního prostředí**
  - 2) konzervace** = zničení nežádoucích mikroorganismů
dáno konc. volné kyseliny siřičité ve víně a pH
  - 3) příznivý účinek na tvorbu buketu i chuťových látek**
tvorba glycerolu
  - 4) zvýšení stability vína**

Provedení:

- a) spalováním sirných knotů v plněných nádobách
- b) použitím pyrosiřičitanu draselného či disiřičitanu draselného

VINNÉ KVASINKY

van Leeuwenhoek (1632 - 1723)

- * popsal buňky kvasinek ve zbytcích vína

Pasteur (1822 - 1895)

- * prokázal činnost kvasinek při výrobě vína
- * odlišil vinné kvasinky - „*nové kvasinky*“
- * demonstrace nepřítomnosti spontánní fermentace ve šťávě

Hansen (Carlsberg Brewery)

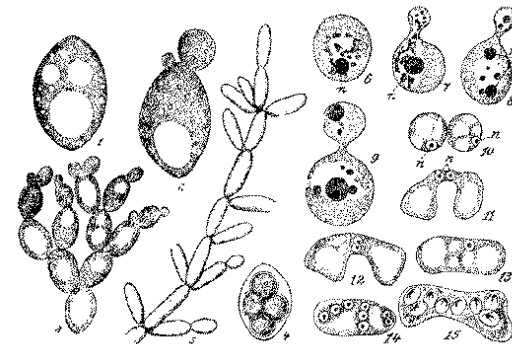
odlišení kultur pro vinné a pивní kvasinky

- potlačení aktivity nežádoucích mikroorganismů
- využití SO₂ pro limitace růstu divokých kvasinek.

1863 – mechanismus fermentace

1870 - vliv obsahu cukru a vliv pH.

- využití bakterií pro snížení acidity ve víně během druhého kvašení

Charakteristika vinařských kmenů

- a) **vyšší tolerance k EtOH** (oproti pivovarským kmenům)
- b) hlavní kvašení probíhá **při 25 °C po dobu 7-14 dnů**
(obsah etanolu při porovnání s lihovarskou výrobou roste pomalu)
- c) **odolnost k SO₂**
- d) **žádoucí autolýza kvasinek po skončení kvašení**
(příspěvek k vytváření buketu vína)
- e) **odolnost až k 8-12% etanolu od počátku kvašení** - u kmenů pro výrobu šumivých vín
- f) **odolnost ke zvýšenému osmotickému tlaku** - u kmenů pro výrobu tokajských vín

ALKOHOLICKÉ KVAŠENÍ MOŠTU

- kvasinky *Saccharomyces cerevisiae* (syn. *S. vini*, *S. ellipsoideus*)
typy podle druhu vína – Malaga, Madeira, Champagne
ASVK = aktivované sušené kvasinky

- a) **Samovolné kvašení** – u zdravých a čistých hroznů na povrchu
- b) **Čisté kultury** vinných kvasinek k zakvácení
příprava zákvasu v množství cca 1% moštu
sulfitové kvasinky – odolné na SO₂ pro silně sířené mošty

Faktory kvašení:

- obsah cukru
- kvasná teplota (kvasinky nejaktivnější 22-27°C x pro kvalitní a rovnoměrné kvašení nejvhodnější 15-16 °C)

vyšší teplota = **vyšší produkce CO₂** = více těkavých aromatických látek uniká z kvasícího moštu

ALKOHOLICKÉ KVAŠENÍ MOŠTU

- v kvasných nádobách (sudech) plněných do 3/4 jejich obsahu
- dnes vertikální nebo horizontální nerezové tanky

Fáze kvašení:

1) začátek (2-3 dny)

- pozvolné množení kvasinek a prokvašení moštu

2) bouřlivé kvašení (od 3.-4. dne několik dnů/týdnů)

- intenzivní vznik CO_2 a nárůst teploty až přes 25°C -
- nutno chladit na $15-18^\circ\text{C}$ (na 12 st. u chladnomilných

3) dokvašení (1-6 měsíců)

- po poklesu cukru na 2-5 g/l
- zastavení činnosti kvasinek
- sedimentace kvasinek

FORMOVÁNÍ VÍNA

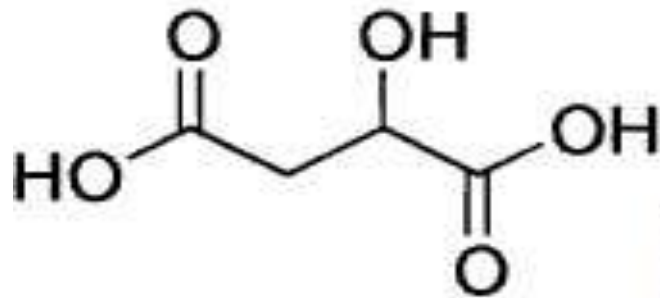
= období od ukončení kvašení pod stočení vína z kvasnic

Biologické odbourávání kyselin

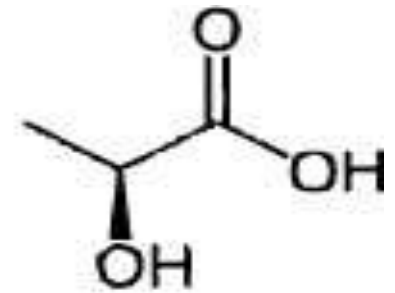
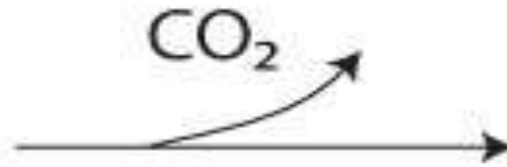
a) jablečno-mléčné kvašení (*malolaktická fermentace*)

= přeměna chutově nepříznivých kyselin (jablečná, citronová) na kys. mléčnou – bakterie *Leuconostoc* (*Oenococcus*)
nezbytné pro bílá vína v severních oblastech – malát tvoří až $\frac{3}{4}$ kyselosti

FORMOVÁNÍ VÍNA

malic acid

lactic acid

Fyzikálně chemické procesy

- Vylučování vinného kamene (vinany, hydrogenvinany)
- Sedimentace org. i anorganických látek (bílkoviny, slizy, kovy, ...)

- **Opakované oddělení kalů stáčením a provzdušněním**

ZRÁNÍ MLADÉHO VÍNA

= tvorba chutě a vůně charakteristické pro jednotlivé odrůdy.

Při stále a nízké teplotě v ležáckém sklepě:

- Pročištění vína
- Vyprchání CO₂
- Dokončení oxidačních procesů = možno lahvovat

Přítomnost kvasinek při zrání vína

- = tvorba vyvážených vín se zvýšeným obsahem aromatických látek
- uvolnění sacharidů, NK, MK a dusíkaté látek
  - v přítomnosti O₂ - mírná oxidace membránových lipidů
  - vznik peroxidů a dalších oxidačních produktů

VINNÉ SUDY

- výroba vína
- uchovávání vína

Materiál = dřevo:

dubové, akátové, morušové, kaštanové

Cenné vlastnosti:

A) pórovitost = omezenou propustnost plynů -optimální způsob kvašení a zrání vína

B) dobrá tepelná izolace výhodná při skladování a krátkodobém transportu vína.

* nutná péče o vnitřek i povrch sudu:

„Sud dělá víno“
Staré české přísloví

ŠKOLENÍ VÍNA

= u sudově zralého vína před plněním do lahví

- číření

želatina, kasein: tříslloviny

„modré číření“: těžké kovy sráženy $[\text{Fe}(\text{CN})_6]$

- stabilizace

silné podchlazení pod 0°C = vysrážení vinanu

- pasteurace

krátkodobý ohřev na $60-70^\circ\text{C}$ a rychlé ochlazení

deskové a křemelinové filtry jako v pivovarech

- **scelování vína** – další úpravy kyselosti, zbytkového cukru, aroma
úpravy barvy a obsahu ethanolu

AROMATICKÉ LÁTKY VÍNA

- Popsáno více než **900 různých látek** podílejících se na vůni vína
- Výskyt v konc. 10^{-3} až 10^{-10} g/l

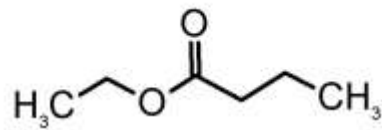
a) **Estery** tvořené různými kmeny vinných kvasinek v různé kvalitě:

etyllaktát

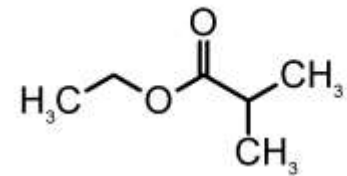
etylacetát

etylformiát

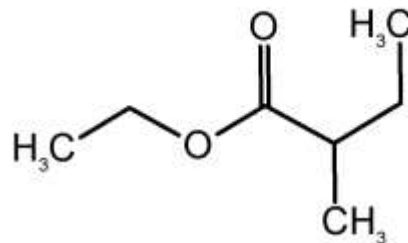
izoamylacetát

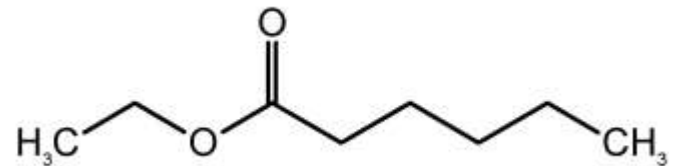
Ethylester kyseliny butanové

Ethylester kyseliny isobutanové

Ethylester kyseliny
2-methylbutanové

Ethylester kyseliny
hexanové

AROMATICKÉ LÁTKY VÍNA

- Popsáno více než **900 různých látek** podílejících se na vůni vína
- Výskyt v konc. 10^{-3} až 10^{-10} g/l

a) Estery tvořené různými kmeny vinných kvasinek v různé kvalitě:

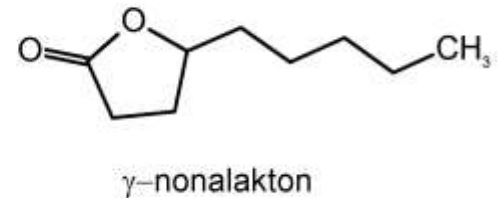
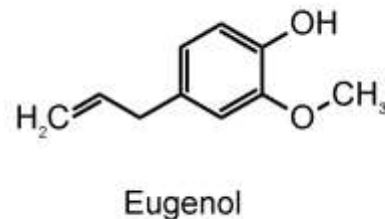
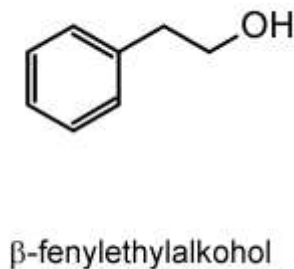
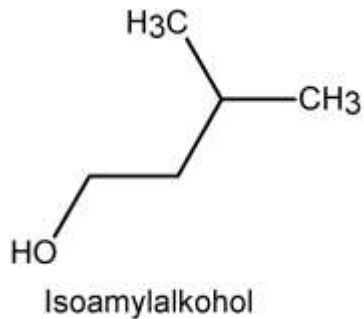
etylaktát

etylacetát

etylformiát

izoamylacetát

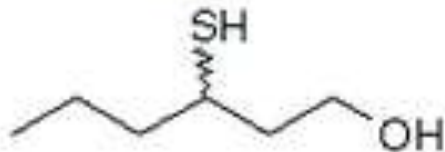
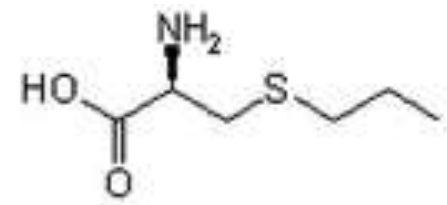
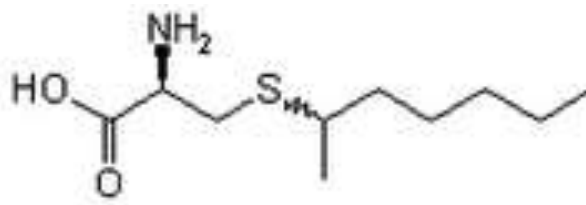
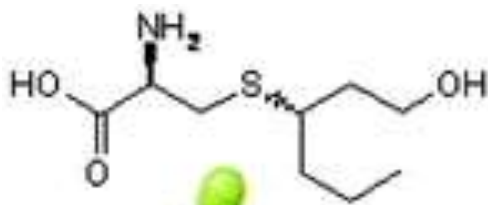
b) Laktony, acetáty, terpenoidy a karbonylové sloučeniny

AROMATICKÉ LÁTKY VÍNA

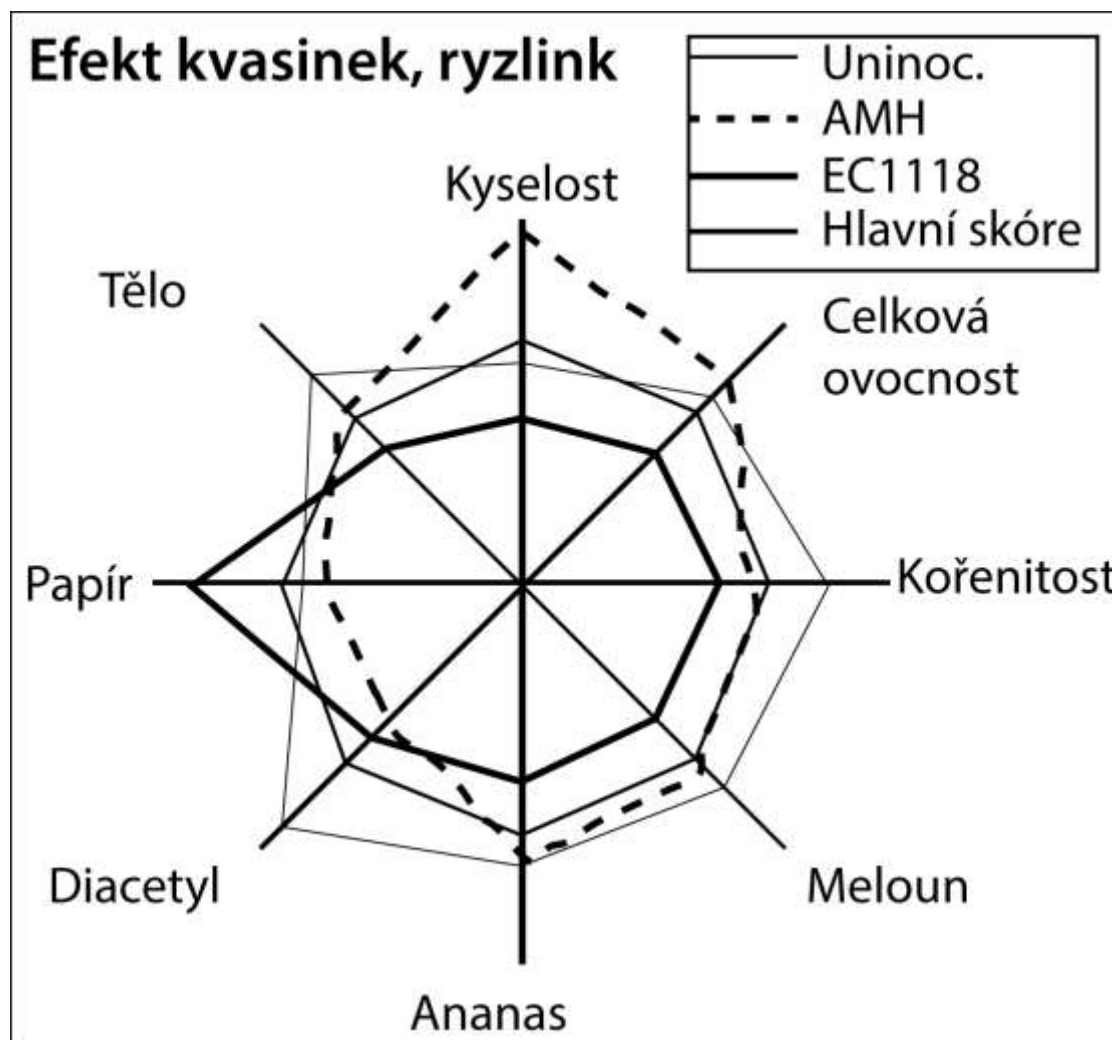
- Popsáno více než **900 různých látek** podílejících se na vůni vína
- Výskyt v konc. 10^{-3} až 10^{-10} g/l

c) Látky vznikající činností bakterií ústní dutiny

Charakteristika vinařských kmenů

- **vliv různých kmenů kvasinek** na výsledné vlastnosti vína z odrůdy **Ryzlink vlašský**

NEŽÁDOUCÍ PRODUKTY KVAŠENÍ

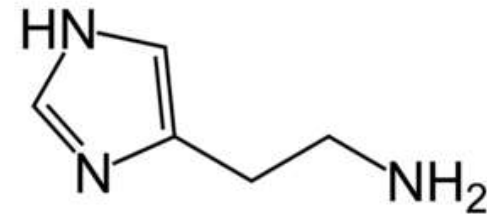
1) Vyšší alkoholy aldehydy, ketony
(často neurotoxické – „kocovina“)

2) Aminokyseliny
významný vliv na chuť vína (především u šumivých vín)

3) Biogenní aminy – vznik dekarboxylací AK

Histamin - ve víně objeven r. 1954

- obvykle zanedbatelné množství do 1 mg/l
- nedokonale ošetřených archivních červených vín
- vzniká při odbourávání kys. jablečné fermentativními **bakteriemi *Pediococcus*** z histidinu
- způsobuje bolest hlavy, pálení žáhy nebo nevolnost
- čiření vína bentonitem histamin téměř odstraní

Serotonin (z Trp) – vyvolává spánek, uvolnění, zbavuje pocitu strachu

Označování vín podle zbytkového cukru

(vyhláška MZ 20.8. 2000)

- a) **"suché"** – max. 4 g/l nebo max. 9 g pokud obsah kyselin je nejvýše o 2g/l nižší než obsah zbytkového cukru
- b) **"polosuché"** – max. 12 g/l nebo max.18 g/l pokud obsah kyselin je nejvýše o 2g/l nižší než obsah zbytkového cukru
- c) **"polosladké"** – max. 45 g/l
- d) **"sladké"** – min. 45 g/l

Další kategorie „přírodních“ vín:

přírodní vína suchá

vína přírodně sladká

vína dezertní: přislazovaná, likérová a kořeněná

vína šumivá

vína perlivá

VÍNA PŘÍRODNĚ SLADKÁ

Tokajské – Slovensko (7 obcí, 936 ha), Maďarsko

- odrůda **Furmin** (60-70%), **Lipovica**, **Muškat žlutý**
- tvorba hrozinek – **cibéby** – plíseň *Boritrays cinerea*
  - * zahušťování obsahu bobule
  - * tvorba chuťových a aromatických látek
- **oxidativní technologie výroby** = typická chlebová příchut'

Kategorie:

- A) Tokajské samorodné suché – nepříznivé roky, hrozny před hnilobou
- B) Tokajské samorodné sladké cibéby se ponechávají na hroznech
- C) **Tokajský výber** (aszú)
  - v 1.fázi se z cibéb získává tzv. **tokajská esence**

VÍNA PŘÍRODNĚ SLADKÁ

Tokajské

DEZERTNÍ VÍNA

Vyráběna z přírodních vín

- a) **přídavkem hrozinek a prokvášením**
- b) **přídavkem cukru a velejemného lihu**

Druhy dezertních vín:

1) Přislazovaná dezertní vína

= sacharosou na 100-150 g/l a lihem až na 15 %
př. **vína muškátová**

2) Dezertní vína likérová (*fortifikovaná*)

= zkráceným kvašením moštu nebo přídavkem
konc. moštu a alkoholu k přírodním vínům
- místo lihu často vinný destilát

3) Dezertní vína kořeněná - vermuty

DEZERTNÍ LIKÉROVÁ VÍNA

Sherry - Jerez (Španělsko – Jerez de la Frontera)

- hrozny Palomino (90%), Pedro Ximénez, Muškát
- hrozny uloženy **na slunci** na slaměných rohožích
- pomleté hrozny posypány **sádrou** = tvorba kyselin
- kvašení v dubových soudcích **na slunci** různou dobu

suché

polosladké

sladké

- po přidání likéru na 15% sekundární kvašení v otevřených sudech = tvorba „**flóru**“, ochranného povlaku kvasinek na povrchu
- typický vysoký obsah glycerolu

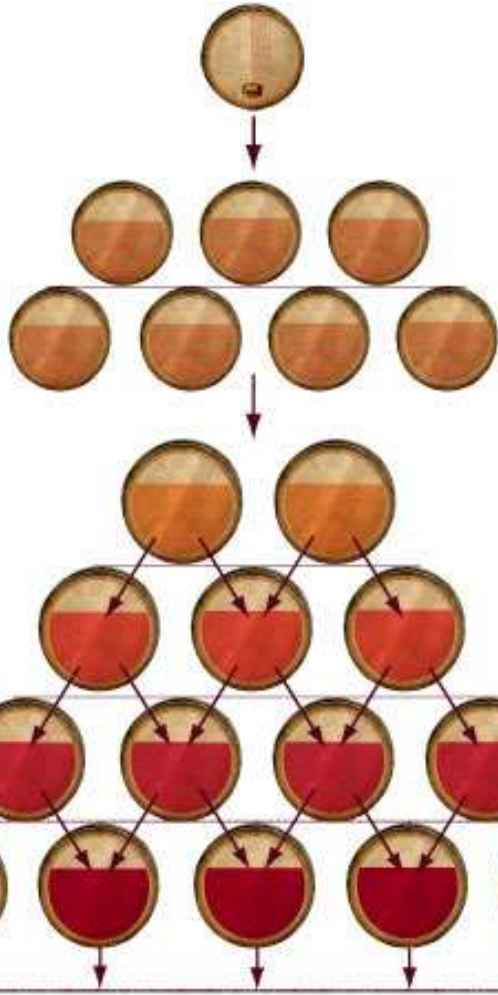
solera“ systém = postupné odebírání vyzrálého sherry max. z 1/3 objemu a doplnění mladším vínem

Typy sherry: (dle barvy, obsahu EtOH a cukru)

fino, manzanilla, amontillado, oloroso

DEZERTNÍ LIKÉROVÁ VÍNA

Sherry - „solera“ systém

Base Wine

Base wine on flor yeast in vintage batches for 1-2 years.

Cask selections are made & wines transferred to the 'nursery'.

Nursery

Barrels in the top row of the Solera are topped up with wines from the Nursery.

Solera

Starting with the second row, wines are transferred down row by row to top up lower barrels until they reach the bottom level.

Wines are gradually removed from bottom rows to be bottled, though the barrels are never completely emptied.

DEZERTNÍ LIKÉROVÁ VÍNA

Sherry

Typy sherry: (dle barvy, obsahu EtOH a cukru)

fino

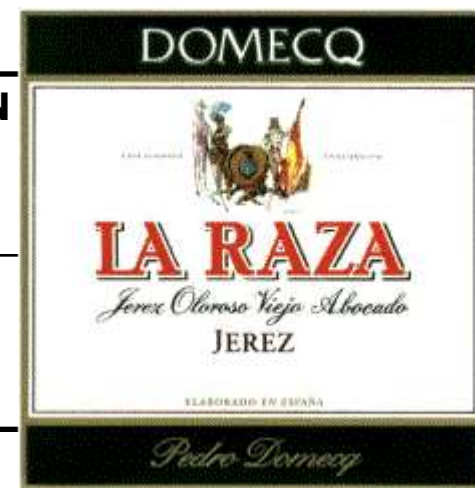
manzanilla

amontillado

oloroso

TIP	% VOL	CUKR gr/l	Odrůda hroznů	FUNDACION SOLERA
Oloroso Viejo Abocado	19	65	85% Palomino 15% PX	1892

DEZERTNÍ LIKÉROVÁ VÍNA

Malaga (Španělsko, oblast Málaga)

- hrozny Pedro Jimenez a Moscatel
- dokonale přezrálé a **na slunci vysušené** hrozny
- během kvašení **alkoholizace** na 16%
- scelení moštem **tepelně zahuštěným na 1/3 objemu**

Madeira (Portugalsko, ostrov Madeira)

- víno před přidáním brandy **zahříváno** několik měsíců ve speciálních pecích („*estufos*“) na teplotu 40-50°C
  - **odpaření části vody**
  - karamelizace cukru**

DEZERTNÍ LIKÉROVÁ VÍNA

Portské (Portugalsko, oblast Douro - okolí Porta)

- odrůdy *Tourigo* a *Tinto*
- po částečném vykvašení **postupná alkoholizace** brandy na 20%
- vysoký zbytkový cukr 80-100 g/L
- smíchání vína různých ročníků = **neveden rok výroby!!**
- po přidavku konc. moštu zrání 2 roky a více ve stále plných sudech (doplňovaných) **vystavených slunci**

Typy:

„**White porto**“ **bílé** – suché nebo sladké

„**Rubby**“ – redukční stárnutí v láhvích

„**Tawny**“ – oxidativní stárnutí v sudech

„**Vintage**“ – pouze 2% produkce, ročníkové = nemíchá se (2-3 roky)

„**Late Bottled Vintage**“ – balené mezi 4-6 rokem

Portské (Vinho do Porto)

tradiční šlapání

DEZERTNÍ LIKÉROVÁ VÍNA

Portské (Vinho do Porto)

„Do you know the Bishop of Norwich?”

DEZERTNÍ VÍNA KOŘENĚNÁ

= přírodní vína s přídavkem cukru, alkoholu a výluhu koření

Vermuty (Itálie): Cinzano, Martini

Používané koření (recepty tajné) :

- pelyněk, zeměžluč, benedikt, kořen fialky a angeliky, máta, puškvorec, skořice, koriandr, hřebíček, muškátový ořech aj
- extrakce při 50 °C
- získaný extrakt se přidává podle přesné receptury k vínu

Typy vermutů:

- bílé, červené, hořké (bitter)
- suché alkohol 15 – 18 % obj. a s 3 – 15 % cukru

Výroba šumivého vína

VÍNA ŠUMIVÁ

= vína vyrobená kvašením moštu nebo sekundárním kvašením vína v uzavřených nádobách

Označení:

šampaňské

– od r. 1908 ochranná známka pouze pro šumivá vína vyrobená v oblasti Champagne (x vyjímka USA)

sekt – převzaté německé označení

Metody výroby šumivých vín

selská metoda = prvotní kvašení moštu v láhvi
poprvé popsáno r. 1544

tradiční metoda – Don Perignon (opatství Hautvillers 1668-1715)
- příprava „cuvée“ – směs moštů různých odrůd
- „*šampanizace*“ = **sekundární kvašení v láhvích**

transvals - transferová metoda

- příprava cuvée
- **sekundární kvašení v 1,5 L láhvích**
- přečerpání do zásobníku a stočení do standardních lahví

„Charmatova metoda

- příprava cuvée
- **sekundární kvašení ve velkoobjemových tancích**
- stáčení podchlazeného vína pod tlakem do lahví

Metody výroby šumivých vín

Tradiční metoda

- a) Příprava „**cuvée**“ – směs moštů různých odrůd (výrobní tajemství)
Liquer de tirage = směs vína, cukru (20-26 g/L) a speciálních kvasinek
- c) Plnění do láhví a uzavření provizorní zátkou
uložení ve sklepech – rozpuštění tvořeného CO₂ ve víně
- d) Uložení a otáčení lahví ve speciálních stojanech – „pupitres“
na konci po 8 týdnech láhve kolmo dolů = usazení kvasinek u zátky
pro Champagne minim. 18 měsíců
- e) „**Degoržování**“ = ruční odstřelení zátky s kvasinkami (dnes strojově na lince po zamražení hrdla)
Liquer d'expédition = víno s cukrem příp. koňakem
- ovlivňuje výslednou „sladkost“ šumivého vína
- g) Definitivní zátka a drátěná agrafa

Metody výroby šumivých vín

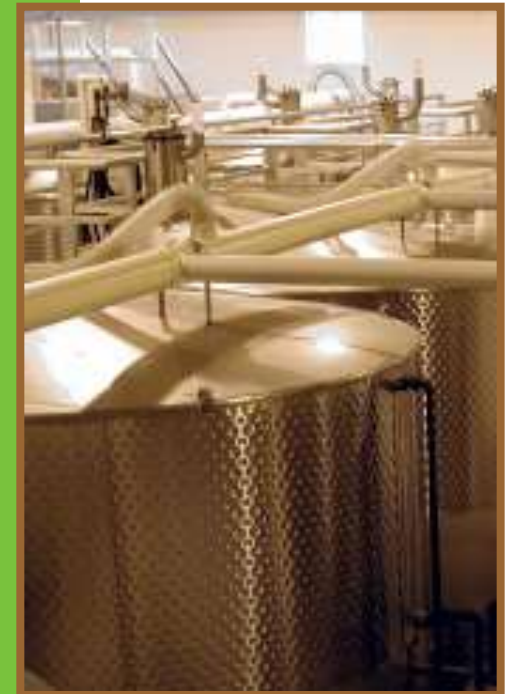
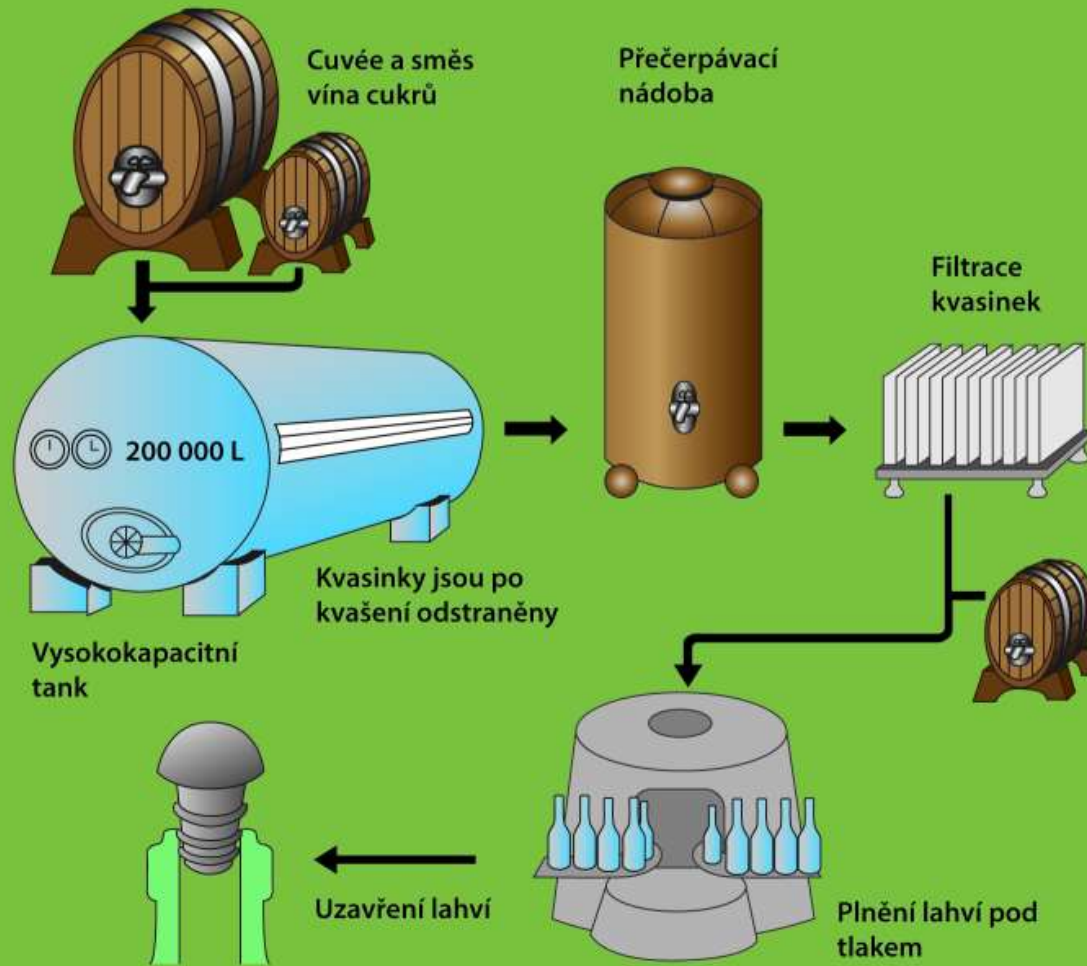
Tradiční metoda

- otáčení lahví ve sklepě

Metody výroby šumivých vín

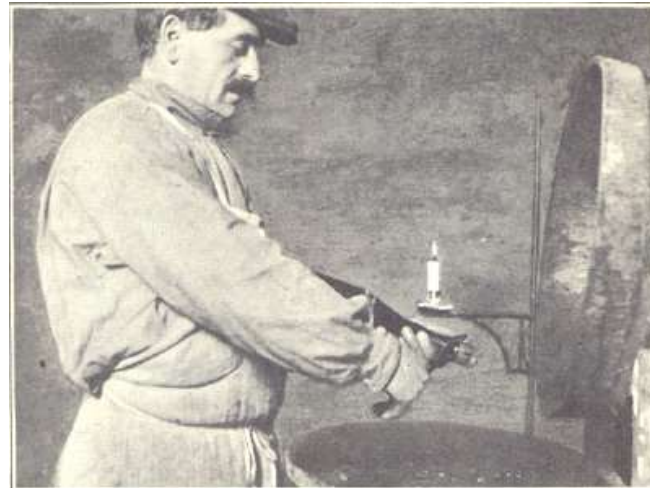
Charmatova metoda

OZNAČENÍ ŠUMIVÝCH VÍN

– pouze pro výrobky, kterým po vytvoření šumivého vína **nebyl** dodán žádný cukr:

a) " brut nature "	"přírodně tvrdé"	pod 3 g/L
b) " extra brut,	"zvláště tvrdé,,	0-6 g/L
c) " brut,	"tvrdé,,	pod 15 g/L
d) " extra dry	"zvláště suché,,	12-20 g/L
e) " sec,	"suché,,	17-35 g /L
f) " demi-sec,	"polosuché,,	33-50 g/L
g) " doux "	"sladké,,	větší než 50 g/L

ŠUMIVÁ VÍNA V ČR

Příklad:

„**Luis Girardot Brut**“ (Bohemia Sekt)

- tradiční „šampaňská“ metoda

- cuvée (vše vína z Pálavy):

Chardonnay – plnější tělo

Rulandské bílé – ovocné tóny a vůně

Ryzlink rýnský – hroznová acidita

- zelenozlatá barva

- lehká a jemná vůně a lahodné chuti
se stopami jader čerstvých zralých
vlašských ořechů
(5-10 gramů cukru v litru)

CAVA

= označení šumivých vín vyráběných v Katalánsku

- Zásadně vyráběny tradiční šampaňskou metodou (od r. 1872)
- místní původní odrůdy: Macabeu, Xarel.lo, Parelada

Nejznámější značky:

Codorniu

Freixenet

roční produkce:

200 mil. lahví

VÍNA PERLIVÁ

= vína uměle sycená kysličníkem uhličitým za chladu, nebo vyrobená kvašením v uzavřených nádobách do přetlaku 0,3 MPa

- výsledný tlak min. 0,1-0,25 MPa
- obsah alkoholu min. 9%

jakostní perlivé víno

= vyrobeno ve stejné oblasti původu hroznů sklizených na vinici s kvalitou pro výrobu jakostního vína

VÍNO A ZDRAVÍ

Kyselinky

- snížení pH v žaludku pro lepší trávení
- zásadotvorné soli org. kyselin (vinany apod.)

Cukry

- význam zejména v aperitivních vínech = příprava trávicího traktu

Fenolické látky

- antioxidanty (snížení ROS, tvorby oxLP)

Taniny (třísloviny)

- povzbuzení trávení

Barviva – flavonoidy, anthokyany

- antimikrobiální vliv

X biogení aminy

X zbytky herbicidů a fungicidů

- ČR:**
- * 25% obyvatel nepije vůbec víno
  - * většina konzumentů preferuje polosladká známková vína

"Wine is the most healthful and hygienic of beverages."

-Louis Pasteur

KVAS

= **lehký alkoholický nápoj z kvašeného černého chleba**
Ukrajina, Rusko, Pobaltí – „ruská Coca-Cola“

substráty: tmavý chléb + kvasnice + sacharosa + voda

do hotového kvasu – přídavek kuléru (karamel)

- **kvašení**: cca 12 hod v chladu + cca 3 dny zrání

- **obsah EtOH** – u průmyslově vyráběného kvasu max. 1,2 %

tradiční prodej = pouliční cisterny

balení - PET láhve, KEG sudy

KVAS

Příště:

